

Să cultivăm valorile familiei creștine*

Înaltpreasfințiiile Voastre,
Preasfințiiile Voastre,
Preacucernici și Preacuvioși Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,

Hristos a înviat!

Trăim astăzi bucuria întâlnirii cu clerul și credincioșii parohiei ortodoxe românești *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe* din Alcalá de Henares. Este un eveniment sfânt și binecuvântat în mod special pentru clerul și credincioșii români din această zonă, care se adună în această capelă romano-catolică, pusă la dispoziția ortodocșilor români de către Episcopia Catolică din Alcalá de Henares, prin bunăvoința Episcopului catolic Jesús Catalá Ibañez, pentru a păstra vie flacăra credinței ortodoxe strămoșești și a spori dragostea față de țară și de valorile autentice românești.

Cunoaștem demersurile, strădaniile și efortul depus de această comunitate în obținerea acestui spațiu de slujire, dar mai ales a terenului pe care se va construi noua biserică. Avem speranța că tot efortul dumneavoastră va rodi ca binecuvântare bogată, cunoscând râvna și dragostea clericilor și credincioșilor, dar și deschiderea și frumoasa colaborare cu Episcopia Catolică din Alcalá de Henares, cu autoritățile locale, în mod special cu Domnul Bartolomé González Jiménez, primarul localității Alcalá de Henares.

Vă binecuvântăm și vă îndemnăm ca deodată cu zidirea bisericii materiale să zidiți în sufletele dumneavoastră biserica spirituală, ca expresie a credinței, a jertfelniciei și comuniunii cu Dumnezeu și cu oamenii.

* Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, adresat comunității românilor ortodocși din Parohia „*Sfântul Mucenic Gheorghe*” din Alcalá de Henares, Spania, sâmbătă, 17 aprilie 2010.

Formați aici, în această comunitate românească, socotită drept una din cele mai mari comunități românești din Spania, o mare familie ortodoxă. Suntem conștienți de greutățile și problemele pe care le întâmpinați, sau care v-au determinat să căutați aici, departe de România și de cei dragi, un loc de muncă. De aceea, pentru a nu vă pierde credința strămoșească, identitatea națională și tradițiile sfinte, Vă îndemnăm să cultivați aceste valori în familiile dumneavoastră, întrucât familia este coroana creației și locul sau mediul în care omul începe să înțeleagă taina iubirii și a binecuvântării părintești a lui Dumnezeu.

Astăzi, atât în România, cât și în întreaga Europă, familia creștină se confruntă cu *criza economică* (sărăcie, șomaj, nesiguranța zilei de mâine), cu *criza morală* (avortul, divorțul, abandonarea copiilor, libertinajul ș.a.), cu *criza spirituală* (sectarismul, fanatismul și prozelitismul religios).

La criza aceasta de ordin spiritual din Europa occidentală se mai adaugă în Europa centrală și orientală, în fostele țări cu regim comunist, și alți factori negativi care lovesc în familie: sărăcia, șomajul, sectele prozelitiste, violența, nesiguranța zilei de mâine, emigrația spre țări mai bogate. Criza familiei se manifestă și în abandonul copiilor și în abandonul părinților, în numărul mare de avorturi și chiar o creștere a numărului divorțurilor, creșterea violenței în familie și creșterea delincvenței juvenile.

Plecarea unuia dintre soți, pe o perioadă mai lungă, în străinătate, a creat premisele săvârșirii unor acte de infidelitate sau a dus chiar la divorțul multor familii aflate în această situație. În plus, între soțul plecat peste granițe și copiii săi, legătura familială slăbește în mod considerabil, iar dacă ambii soți sunt plecați și își încredințează unor rude sau cunoștințe copiii, aceștia din urmă pot avea probleme de ordin afectiv sau chiar pot suferi derapaje sociale (lipsa unei educații și a unei supravegheri atente înlesnind, în unele cazuri, săvârșirea unor infracțiuni). Sunt situații în care părinții trimit prea mulți bani acasă, pe care copiii nesupravegheați îi cheltuie fără discernământ, ajungând pradă unor vicii sau patimi, dar sunt și situații în care părinții trimit prea puțini bani sau deloc, familia

rămasă în țară confruntându-se cu mari dificultăți financiare, ajungându-se, uneori, chiar la internarea copiilor în unități de ocrotire socială.

2. Speranțe pentru depășirea crizei

a) *Binecuvântarea lui Dumnezeu asupra familiei.*

Criza familiei de azi nu poate totuși fi mai puternică decât binecuvântarea lui Dumnezeu-Creatorul Care a zis: "Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul!" (Facere 1, 28). În ciuda multor păcate și primejdii abătute asupra neamului omenesc, totuși familia a fost instituția cea mai stabilă în istorie. În acest sens, "deja în antichitate, cum arată Aristotel, ea (familia) era recunoscută ca fiind instituția socială primară și fundamentală, anterioară și superioară Statului, (Etica Nic. VII, 12, 18), contribuind în mod eficace la bunătatea societății însăși".¹

În plus binecuvântarea familiei de către Domnul nostru Iisus Hristos la nunta de la Cana, când a transformat apa în vin, la solicitarea Maicii Domnului – icoana Bisericii rugătoare – de a ajuta o familie nouă în nevoie, constituie pentru noi o puternică bază a speranței creștine. Hristos care a schimbat apa în vin poate schimba criza într-o speranță nouă, poate aduce bucurie acolo unde amenință lipsurile și tristețea. Noi însă trebuie să-L rugăm, să-I spunem Lui ce lipsește cu adevărat familiei astăzi și să spunem familiei creștine în criză că de fapt criza ei cea mai profundă este insuficiența ei deschidere spre ajutorul lui Hristos și al Maicii Domnului în organizarea însăși a vieții conjugale. Cu alte cuvinte, este vorba despre insuficiența cultivare a sfințeniei sau sacramentalității familiei. Minunea din Cana Galileii ne descoperă fericirea ca *dar al lui Dumnezeu* care produce comuniune și bucurie în societate, *nu ca drept* ce trebuie cucerit în spirit individualist - egoist.

¹ Discours du Saint-Père (Jean Paul II) aux participants à la IIe Rencontre d'hommes politiques et de législateurs d'Europe, în *Droits de l'homme, famille et politique*, p. 14.

b) O altă sursă de speranță este efortul Bisericilor de a apăra familia naturală, tradițională, universală, și de a rezista în fața unor "modele" noi de familie, în care relația normală bărbat-femeie este considerată ca ceva depășit.

În acest sens, criza familiei în Occident a suscitată în diferite Biserici, mai ales în Biserica Romano-Catolică o intensă **reflecție teologică** și o **activitate pastorală intensă** privind familia. Cu toate acestea, se recunoaște că mai sunt multe de făcut.²

O cooperare ecumenică intensă în acest domeniu poate fi benefică și devine sursă de speranță. Este nevoie aici de mai multe programe și proiecte de cooperare ecumenică pe termen lung.

De asemenea, este din ce în ce mai necesar un răspuns creștin comun la probleme noi ca: *eutanasia, transplantul de organe, ingineria genetică* (implantul de celule embrionare, fecundarea *in vitro*, procrearea prin disociere parentală, maternitatea *de împrumut*, clonarea), avortul, *unirile libere* ca alternativă la familia tradițională, căsătoriile între persoane de același gen, etc. Reflecția teologică, științifică și etică a unor Biserici poate ajuta și alte Biserici în formarea unei atitudini comune în societatea secularizată de azi.

c) Cooperarea Stat-Biserică (Biserici) este o altă sursă majoră de speranță.

Îngrijorați de amploarea fenomenelor sociale îndreptate împotriva familiei creștine și conștientizând situația de criză prin care trece familia naturală, tradițională, astăzi, Patriarhia Română s-a alăturat acțiunilor de combatere a violenței și discriminării din familii, implicându-se activ prin preoții și profesorii de religie din România în programe de susținere a familiei creștine, de prevenirea

² Mgr. Battista Re, *art.cit.*, p. 169. O reflecție interdisciplinară (drept, psihosociologie, etică, psihanaliză) interesantă se găsește în lucrarea colectivă scrisă de Françoise Dekeuwer-Défossez, Albert Donval, Philippe Jeamment, Norbert Rouland, *Inventons la famille*, Editions Bayard, Paris, 2001, mai ales paginile scrise de Albert Donval despre legătura filiației, legătura conjugală, legătura fraternității și legătura socială, ca legături ale vieții (pp. 214-224).

și combaterea violenței, intoleranței și marginalizării cărora cad victime mai ales femeile și pruncii.

Totodată, îndemnăm preoții la o mai serioasă angajare pastorală în promovarea și susținerea valorilor tradiționale ale familiei creștine, în afirmarea și cultivarea sfințeniei căsătoriei, în afirmarea demnității maternității și a paternității, a filiației și a fraternității, ca daruri ale iubirii lui Dumnezeu, ce trebuie cultivate.

De asemenea, este necesară o atenție specială în organizarea solidarității în familie și între familii, mai ales în contextul actual de criză spirituală și materială, pentru ca lucrarea noastră să devină o mărturie misionară și binecuvântată.

În interiorul Bisericii noastre, a comunității, pentru ca speranța să devină un dar cultivat și roditor, sunt necesare, programe de cateheză și asistență pastorală a copiilor și familiilor în criză, cicluri de cateheze pentru pregătirea tinerilor pentru căsătorie, cateheze pastorale pentru tinerii căsătoriți și pentru părinții lor, astfel încât pregătirea pentru căsătorie să nu se reducă doar la frumosul ceremonial al cununiei. Este necesar un program de cateheză pastorală pentru nași pentru a-i implica în susținerea continuă a familiilor pe care le cunună.

Trebuie înțeleasă și mai profund și cultivată și mai mult legătura sfântă care există între taina familiei și taina Bisericii, între taina copilului și taina persoanei, de vreme ce, pentru a fi Om adevărat, Dumnezeu-Fiul S-a născut din femeie și a intrat în istorie ca fiind și copil. Toți termenii de bază în Biserică sunt împrumutați din familie: părinte spiritual, mamă sau maică spirituală, frate și soră spirituală, fiu și fiică spirituală, chiar și în domeniul vieții monahale. De aceea, *fără taina familiei nu poate fi înțeleasă nici taina Bisericii, și fără sfințenia Bisericii nu poate fi înțeleasă nici sfințenia familiei*. Cununia este binecuvântată de Biserică în calitatea ei de icoană a iubirii dintre Hristos și Biserică, dintre Dumnezeu și umanitate. Niciodată familia nu poate fi redusă la aspectul ei biologic, juridic, psihologic, sociologic sau cultural, ea este mai mult decât toate acestea laolaltă și le transcende, pentru că are vocația de a fi în lume icoana iubirii divine veșnice.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române